

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus tertii scena secunda

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

- Μᾶλλον δ' ὁ Πλάτῳ αὐτός· ἀντὶ γὰρ τυφλῶ,
 635 Ἐξοματώ, καὶ λελάμωρυ κόρας,
 Ἀσκληπιῶ παιῶν ὄμιλιν τυχάν.
 ΧΟΡ. Λέγεις μοι χαράν· λέγεις μοι βόαν.
 ΚΑΡ. Πάρετι χαίρειν, ἡὲν τε βέλησδ', ἡὲν τε μή.
 ΧΟΡ. Ἀναβοάσομαι τ' εὐπαιδα, καὶ
 640 Μέγα βροτοῖσι Φάνῳ, Ἀσκληπιόν.

ACTUS TERTII

ΓΥΝΗ, ΚΑΡΙΩΝ.

- Τίς ἡ βοή ποτ' ἐστίν; ἄρα γ' ἀγγελεῖ
 Χρησόν πι; τῆτο γὰρ ποθῆσ' ἐγὼ πάλαμ,
 Ἐνδον κέθημα περιμήσσα τυτονί.
 ΚΑΡ. Ταχέως, ταχέως Φέρ' οἶνον, ὦ δέσποινα, ἵνα
 645 Κάυτῃ πίης· Φιλεῖς δὲ δρῶσ' αὐτὸ σφόδρα.
 Ὡς ἀγαθὰ συλλήδωδ' ἀπαντὰ σοι Φέρω.
 ΓΥΝ. Καὶ πῶς εἶν; ΚΑΡ. Ἐν τοῖς λεηρομένοις εἶσθ' τάχα.
 ΓΥΝ. Πέρανε τοίνυν, ὅ, πι λέγεις, ἀνύσας ποτέ.
 ΚΑΡ. Ἄκχε τοίνυν, ὡς ἐγὼ τὰ ἀράματα
 650 Ἐκ τ' ποδῶν εἰς τ' κεφαλῆν σοι πάντ' ἐρῶ.
 ΓΥΝ. Μὴ δῆτ' ἐμοί γ' ἐς τ' κεφαλῆν. ΚΑΡ. Μὴ ταῖγαθὰ,
 Ἄνω γαλήνη; ΓΥΝ. Μὴ μὲν ἐν τὰ ἀράματα.
 ΚΑΡ. Ὡς γὰρ τάχιστα ἀφικίματα πρὸς τ' θεῶν,
 Ἄροντες ἄνδρα, τότε μὲν ἀθλιώτατον,

Νυῦ

vf. 635. Ἐξοματώ] Haec vox habet duas contrarias significationes; in Oedipo Euripidis significat oculos elidere: ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρεῖσάντες πίδαμ, ἐξοματώμεν· καὶ διόλλομεν κίρας. Nos autem Polybi filium huius deprimentes excoecamus: & ei pupillas perdimus. hunc locum depromi ex Scholiaste Euripidis ad Phoenissas vf. 61. Contra apud Aeschylum significat illustrare, clarum reddere aliquid; in Prometheus vf. 498. καὶ φλογωπὰ σήματα ἐξοματώσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπέλαμα· & signa flammæ clariora feci, prius caligine obdudata. Ubi Scholia: τὰς διὰ πυρὸς μαντείας τυφλὰς ἔσας πρὶν, καὶ εὐφαινομένας, διὰ τὸ μὴ γινώσκουσαι, βλέψαι ἅπαντα, καὶ εἰς τὸ ἐμμανὲς ἔλαγον καὶ παρὶν ὑπέδειξα. In eadem significatione utitur & verbo simplici in Supplicibus vf. 476. ζυνῆκας· ἀματώσα γὰρ σαπίστρον. Intellexisti; clariorem enim rem feci.

vf. 636. Παιῶν] Pro medico accipitur Παιῶν. Aeschylus in Agamemnone vf. 99. Παιῶν τε γὰρ τ' δὲ μερίμνη· sique medicus huius sollicitudinis.

Ibid. Εὐμενὲς τυχάν] Euripides in Danaë vf. 9. τίνῳ θεῶν ἔχουσαν τε περυσίνους τυχάν; quem deorum mortaliumve sibi propitium nactus?

vf. 639. Ἀναβοάσομαι] Dorice, ut in Nubibus vf. 1155. βοάσομαι ἄρα τῶν ὑπέροτων βοῶν. Scholiastes ad hunc Pluti locum dicit hoc esse characterem Tragicum, & affert simile exemplum ex Euripidis Oreste; vf. 976. ἀναβοάσομαι πατρὶ Ταντάλω· qui locus hodie ibi aliter legitur, hoc modo: ἴν' ἐν θεῶν οἴκῳ ἀναβοάσο γέροντι πατρὶ Ταντάλω· Ut flebilem clamorem tollam seni patri Tantalō.

Ibid. Εὐπαιδα] Utrumque significat, & bonum filium, & bono patre progenitum.

Vel potius ipse Plutus. nam ex caeco

635 Factus est oculatissimus, habetque jam nitentes pupillas,
Aesculapio usus medico propitio.

CHOR. Nuncias mihi voluptatem, nuncias mihi *futuras* exclamationes.

CAR. Licet jam laetari, velitis nolitis.

CHOR. Alta voce laudabo optimi Patris filium, &

640 Ingens illud mortalibus jubar, Aesculapium.

SCENA SECUNDA.

MULIER, CARIO.

MUL. Quisnam iste clamor est? Num nunciabit
Aliquid boni? hoc enim cupiens ego dudum
Intus defideo, hunc expectans.

CAR. Cito, cito, affer vinum, Hera,

645 Et bibas ipsa; libenter enim admodum hoc facis.

Nam omnia bona uno quasi fasce comprehensa tibi fero.

MUL. Ubi ergo sunt? CAR. Ex illis quae dicam cognosces mox.

MUL. Age igitur expedi, quicquid dicis, tandem.

CAR. Ausculta igitur, nam ego rem

650 Omnem a calce usque in caput tibi narrabo.

MUL. Ne quaeso in caput mihi. CAR. Annon bona ea,

Quae modo evenerunt? MUL. Non res ipsas inquam.

CAR. Etenim simulatque pervenimus ad Deum,

Virum ducentes, tunc quidem miserrimum,

At

vf. 640. *Μίγα βροτῶσι*] Ex Electra Euripidis, ut inquit Scholiastes.

vf. 641. *Ἄρα γ' ἀγλαῖα*] Expressit locum Euripidis in Medea, ubi similiter Medaeae sollicitae de eventu venit aliquis nunciis, vf. 1118. & seqq. *φίλα, πάλαι τοι προσμένεσα τὴν τύχην, κατὰ καὶ τὰ κείθεν οἱ προσέσταται καὶ τοὶ δίδουκα τὸνδ' ἢ ἰδούσῃ σείχοντ' οὐαδάν, πνεῦμα τ' ἠρεσιμῶν δειννοσι δ' ὡς τι καὶν ἀγχαλί.* Amicae, dudum equidem praesolans eventum fortunae exspecto ab illa parte, quo res fit casura; sed video istum, qui est unus ex Jasonis ministris venientem, spiritusque (ejus est) concitatus: significat autem se aliquid novi mali nunciaturum.

vf. 645. *Πίσε*] Saepè notat bibacitatem mulierum, maxime in Theimoph. vf. 742. *ὦ θεζόμεναι γυναικίς, ἢ ποτίζεσθαι, καὶ πάντες ὑμῖς μηχανώμεναι πίνε, ὦ*

μίγα κατὰ τοὺς βροτῶν, ἡμῖν δ' αὖ κακόν.

vf. 650. *Ἐκ τ' ἐπέδον*] Totam rem ab imo ad summum metaphora ab homine; Plautus in Epidico: *Contempla Epidice ab unguiculo ad capillum summum.* Alias invertio modo: a capite ad calcem dicitur. Horatius: *Candidus & talos a vertice pulcher ad imos.* Notum est illud Plauti: *Nec caput, nec pes sermonum apparet.* Ceterum *eis τὴν κεφαλὴν σοι* est mali ominis etiam. Vid. not. seq.

vf. 651. *Μὴ δῖτα*] In sequiorem partem acceperat τὸ, *εἰς τὴν κεφαλὴν σοι.* nempe ut supra occurrit vf. 526. ubi vide notata.

vf. 653. *Ἀρτιμίδια*] Euripides in Iphigenia Aulidis vf. 1515. *ἰστί γὰρ ἐκείθεν τ' ἄλλος κέρως Ἀρτιμίδῃ δα-σῆ* — mox: *σὺν τῇ αὐτῇ ἀγοντῆς.* Postquam enim conimus ad Lucum Dianae Jovis Filiae — tuam filiam ducentes.

- 655 Νυῦ δ', εἴ πιν' ἄλλον, μακάριον κ' ὀδύμωνα,
 Πρωτόν μόν αὐτὸν ὑπὲρ θαλάσσης ἤγορον.
 Ἔπειτ' ἐλθόν. ΓΥΝ. Νῆ Δί' ὀδύμων ἄρ' ἦν
 Ἄνθ' ἄνευ γέρον ψυχρᾶ θαλάσῃ λέμνῳ.
 ΚΑΡ. Ἐπειτα πρὸς τὸ τέμνῳ ἦμιν ἔειπες.
 660 Ἐπεὶ δὲ βωμῶν πόματα κ' αἰσθητά
 Καθασίωθη, πέλανῳ Ἠφαίστε φλογί,
 Κατεκλινόμην τ' Πλευτόν, ὡσπερ εἰκὸς ἦν.
 Ἡμῶν δ' ἕκαστ' ἑκάδα παρεκατήλει.
 ΓΥΝ. Ἦσαν δὲ πῖες κ' ἄλλοι δούδμοι ἔειπες;
 665 ΚΑΡ. Εἰς μὲν γὰρ Νεοκλείδης· ὅς ἔστι μὲν τυφλός,
 Κλέπῳ δὲ τὰς βλέποντας ὑπερηκύνεισεν.
 Ἔτεροί τε πολλοὶ παντοδαπὰ νοσήματα
 ἔχοντες, ὡς δὲ τὰς λύχνες ἀποβίσας
 Ἡμῖν παρήγειλεν καθύδην ἔειπες.
 670 Ὁ ἀσπύλας, εἰπὼν, εἴ τις αἰδῆ) ψόφω,
 Σιγαῖν, ἅπαντες κοσμίως κατεκείμεθα.
 Καὶ γὰρ καθύδην ὄν ἐδυνάμην· ἀλλὰ με
 Ἀθάργης χύτρα πῖς ἐξέπληθε, κειμένη
 Ὀλίγη ἀποθεῖ τ' κεφαλῆς τῆς χραϊδῆς,
 675 Ἐφ' ἣν ἐπεθύμην δαιμονίως ἐφερπύσαι.
 Ἐπειτ' ἀναβλέψας ὄρῳ τ' ἱερέα
 Τὴς φθοῖς ἀφαρπαζόντα, κ' τὰς ἰαχάδας,
 Ἀπὸ τ' τραπέζης τ' ἱεράς. μὲν τὸτο δὲ
 Περὶ ἤλθε τὰς βωμῶν ἅπαντας ὄν κύκλῳ,
 680 Εἴ πε πέπανον εἴη πῖ καταλειμμένον.
 Ἐπειτα ταῦθ' ἤγειν εἰς σάκκον πῖ.
 Καὶ γὰρ νομίσεις πολλῶν ὅσταν ἔσπρημαλῶ,
 Ἐπὶ πῶ χύτραν πῶ τ' ἀθάργης ἀνίσταμαι.
 ΓΥΝ. Θαλάσῃτ' ἀνδρῶν, ὄν ἐδεδούκεις τ' εἶπες;

ΚΑΡ.

vs. 655. Εἰ πιν' ἄλλον] Potuisset etiam dicere εἰ τις ἄλλῳ, ut Euripides in Phoenissis vs. 1536. ὡς μ' εἶπες ἀθλιόν, καὶ τλήμῳ εἰ τις ἄλλῳ ἀνθρώπων ἔρου· quam te genuisti miserum, & infelicem, si quis alius hominum fuit! Qui locus & cetera non est dissimilis Comici loco. Ita fuisse subintelligendum verbum εἰς aut ἐν quod in Euripidis loco exat. Apud Sophoclem deesse solet vox ἄλλῳ, ut in Oedipo Coloneo vs. 1660. ἀνθ' ἄνευ γέρον ἔσιν γατῆς, εἰς ὄν νοσῶν ἀλγόνος ἐξέπλησται, ἀλλ' εἰ τις βροτῶν, θαυμαστός. Vt enim ille non legendus, nec morbis grauius educeretur o vita, sed, si quis mortalium, admittendus. Vide quae notavi ad Thesimoph. vs. 1187.

vs. 661. Πέλανῳ Ἠφαίστῳ φλογί] Πέλανος nimirum igni injici solebant, ut adolerentur; quod non solum

ex hoc loco patet, sed etiam ex Eurip. Ione vs. 707. καλλίπλοκα πέλανον ἐν πυρὶ καθήγνισας· pulchre ardens, sem pelanum igne adolens, καθήγνισεν enim per εὐδαιμονίαν dicebatur pro igne cremare. Sic apud eundem Eurip. in Oreste vs. 40. πυρὶ καθήγνισαι δέμας· corpus igne crematum est. Kusterus.

vs. 665. Νεοκλείδης] Hunc Neoclidem in Ecclesiast. non coecum dicit, sed γνάμωνα ἵππῳ, duobus locis nempe vs. 254 & 401.

Ibid. ὅς ἐστι μὲν τυφλός] Similiter Sophocles in Oedipo Tyranno de Tiresia idem coeco, vs. 396. ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσι μόνον δέδοκε, τὴν πύχνην δ' ἔρου τυφλός· qui in lucro tantum videt, in arte autem est coecus.

vs. 666. Ἐπερηκύνεισεν] Metaphora a sagittariis. In Avi.

- 655 At nunc felicem & beatum, si quisquam alius,
Primum quidem ipsum ad mare perduximus,
Deinde abluimus. MUL. Nae ille beatus erat,
Homo senex, frigido lotus mari.
CAR. Deinde ad delubrum Dei concessimus.
- 660 Postquam autem in ara panes & libamina
Et placentae consecrata essent flamma Vulcani,
In lecto reclinavimus Plutum, uti par erat.
Unusquisque autem nostrum lectulum sibi confarcinabat.
MUL. Aderantne alii etiam opem Dei desiderantes?
- 665 CAR. Unus quidem Neocles; qui est quidem caecus,
At furando facile videntes superat;
Aliique multi omnis generis morbis
Impliciti. Postquam autem extinctis lucernis
Nos jussisset dormire Dei
- 670 Minister, edixissetque, ut, si quis sonitum sensisset,
Taceret, omnes placide decubuimus.
Ego autem dormire non poteram, sed me
Quaedam olla pulte referta percellerat, posita
Non procul a capite, erat autem aniculae cujusdam,
- 675 Ad quam misere cupiebam adrepere.
Deinde suspiciens, video sacerdotem
Liba rapere & caricas
De sacra mensa. Post haec
Circuibat aras omnes ordine,
- 680 Sicubi aliquod panificium esset relictum.
Deinde haec sacro ritu condebat in sacculum aliquem.
Ego autem existimans jam omnino fas esse talia facere,
Ad ollam illam pultis erigor.
MUL. Hominum miserrime! annon veritus es Deum?

CAR.

Avibus vs. 363. ὑπερμονιζέεις σὺ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μὴ-
χαλαίαι. Vid. Equit. vs. 655. Diphilus apud Athenaeum
Lib. VI. ἐρταῦθα γὰρ ἐστὶ τις ὑπερμονιζέεις. Verum hic
est aliquis, qui sperat malitia ceteros. Aeschylus in Suppli-
cibus vs. 482. μίσημι' ἰλεξας ἄχ' ὑπερτοξέυσισμον. Scelus
nomina non superandum: ubi Scholia: ἀνοπίελλαν.
vs. 673. χύτρα] Sic βολεῖαν χύτραν dixit in Ecclef.
vs. 1087.
vs. 674. Ὀλίγον ἀπαθεν] Alciphron Epist. 1. μικρὸν
ἀπαθεν τ' αὐτῆς.
ibid. τῆ] Hoc loco est indefinitum pro ταῖς. Edd.
omnes τῆ male. deinde γράδην χύτραν lego.
vs. 675. Δαιμονίας] Potest etiam verbi: mirifice, nec

aliter Alciphron Epist. 29. Lib. I. ἱερτικὸς γὰρ ἐστὶ δαι-
μονίας. Venerens enim est mirum in modum.
vs. 677. τὸς φθῶις] Similiter φθῶις est & nom. sing.
huius vocis contractus, a φθῶις, cuius Accus. pl. est
φθῶις, contracte φθῶις, una syllaba φθῶις. Glossae: φθῶις,
libor, libus.
vs. 679. Ἐν κίβητι] Infra vs. 708. in Vespis vs. 928.
περιπλάσας τὴν θυελαν ἐν κίβητι. In eadem aliquoties,
& alibi; & sine praepositione ibidem vs. 430. εἰ δὲ τῷ
φθῶι μὲν κίβητι κενεσίτη.
vs. 682. Ὀστία] Hesychius: ὀστία, θυελας. fas, licentia.
Vide quae notavi ad Lyfistramam vs. 746.

KAP.

- 685 ΚΑΡ. Νῆ τες θεὸς ἔγωγε, μὴ φθάσιέ με
 Ἐπὶ τῆν χίτραν ἐλθὼν, ἔχον τὰ τέμματα.
 Ὁ γὰρ ἱερὸς αὐτῶ με περιδιδάξατο.
 Τὸ χραίδιον δ', ὡς ἠόσθητό με τ' ἴσθον,
 Τῶν χεῖρ' ὑφ' ἡμῶν κατὰ σείξας ἐγὼ
 690 Ὅδαξ ἐλαβόμεν, ὡς παρείας ὦν ὄφιοι.
 Ἡ δ' ὀβείας τ' χεῖρα πάλιν ἀνέσπασεν.
 Κατέκειτο δ' αὐτῶ ἐπιτυλίξασ' ἡσυχῆ,
 Ὑπὸ τῶν δέους βλήσασα δειμυπερον γαλις.
 Καί γ' ὅτ' ἦδη τ' ἀθάρας πολλῶν ἔφλων
 695 Ἔπειτ', ἐπειδὴ μετὸς ἦν, ἀνεπαύομεν.
 ΓΥΝ. Ὁ δὲ θεὸς ὑμῖν εἰπερσῆεν; ΚΑΡ. Οὐδέπω.
 Μετὰ τῆτο δ' ἦδη εἰ γαλοῖον δῆτά π
 Ἐποίησα. περισπῆσθ' γὰρ αὐτῶ, μέγα πάνυ
 Ἀπέπαρδον ἢ γατίε γὰρ ἐπεφύσθητό με.
 700 ΓΥΝ. Ἡπέ σε ἀπὸ τῆτ' ὄβυς ἐβδελύττετο.
 ΚΑΡ. Οὐκ, ἀλλ' Ἰασὼ μὲν πῖ ἀκολυθῶσ' ἄμα,
 Ὑπερυθείασε, χ' ἢ Πανάκει ἀπετρέφθη,
 Τῶν ῥῖν' ὀπιλαθῶσ' εἰ λισακωτὸν γὰρ βδέω.
 ΓΥΝ. Αὐτὸς δ' ἐκείνῳ; ΚΑΡ. Οὐ μὰ Δι' εἰδ' ἐφρόντισεν.
 705 ΓΥΝ. Λέγεις ἀχρονικὸν ἄρα σὺ γ' εἶναι τ' θεόν;
 ΚΑΡ. Μὰ Δι' ὄση ἔργον, ἀλλὰ σκατοφάρον. ΓΥΝ. Αἶ τίλαται.
 ΚΑΡ. Μετὰ ταῦτά γ' ὄβυς ἐγὼ μὲν σινεκαλυφάμεν,
 Δείσας ἐκείνῳ δ' εἰ κύκλω τὰ νοσήματα
 Σκοπῶν περιεῖν πάντα κοσμίως πάνυ.
 710 Ἔπειτα παῖς αὐτῶ λίθινον θυνείδιον
 Παρέθηκε, εἰ δίδυκα, εἰ κισώποιον.
 ΓΥΝ. Λίθινον; ΚΑΡ. Μὰ Δι' εἰ δῆτ' ἐγὼ τότε κισώποιον.
 ΓΥΝ. Σὺ δὲ πῶς εἴρας, ὦ κάκιστ' ἀπολυμνέ,
 Ὅς ἐγκεκαλύφθαι φῆς; ΚΑΡ. Διὰ τῶν τειβωνίω.
 715 Ὅπας γὰρ εἶχεν ὄση ὀλίγας, μὰ τ' Δία.
 Πρωτὸν δὲ πάντων τῶν Νεοκλείδῃ φάρμακον
 Καταπλαστὸν εἰσείρησε τείβειν, ἐμβαλὼν

Σχο

vf. 690. Παρείας] Quasi dicas: Bucculentus. Etymologus: παρὰ τὸ πικρῶσιμῆος ἔχειν τὰς γνάβιας, ἔχον τὰς παρείας· αἶ καὶ φάρμακον λέγονται. Quoniam inflatas habet maxillas sive genas, quae & buccae dicuntur. (quo in loco pro φάρμακον, videtur scribendum βούκων.) Glossae: Βουκίωνες, παρῶσιτοι Buccones. Id est Gnatibones, ut in Eunucho Terentii.) Demosthenes de Corona: τὰς ὄφιοι τὰς παρείας φιλῶν· bucculentos illos serpentes premens. Morfus istorum serpentum est innoxius. Itaque non graviter morosedit Cario vetulae manum, ne tumultus exoriretur.

vf. 692. Ἐπιτυλίξασθ'] In Nubibus vf. 986. σὺ δὲ τὰς εἰδ' ὄβυς εἰ ἱματιοῖσι διδάσκεις ἐπιτυλίξασθαι.

vf. 694. Τῶν ἀθάρας πολλῶν] Subaudiendum μοῖραν partem. In Pace vf. 166. τ' ἦνε πολλῶν. in Acharn. vf. 349. τ' μείλις συγγῆν. Ex notis Kufferi.

Ibid. Ἐλεῶν] Glossae: φάλα contundo, quo significatu occurrit infra vf. 718. Isto autem in loco significat edendo comminere, consumere: ita occurrit & in Pace vf. 1307. φλῶν τὰῦτα πάντα καὶ σπιδεῖν, καὶ μὴ κινῆσαι παρῶσιτον. Dicunt autem Grammatici φλῶν & φλῶν, frank-

- 685 CAR. Ita certe, ne prius *scilicet*
Ad ollam accederet, cum suis corollis:
Nam sacerdos ejus mihi documento fuerat.
Cacterum anicula cum jam strepitum meum sentiret,
Manum protendebat: ego autem, sibilo edito,
690 Mordicus eam arripiebam, non secus acsi Parias anguis essem.
Illa vero illico manum retrahebat.
Jacebat autem involuta stragulis quieta,
Prae metu pedens acerbius fele.
Et ego tunc bonam partem pultis consumsi,
695 Post impletus quiescebam.
MUL. An vero Deus ad vos non accedebat? CAR. Nondum.
Post haec etiam ridiculum quiddam
Feci; nam accedente ipso vehementer admodum
Pepedi, nam venter meus inflatus erat.
700 MUL. Certe ob hoc *factum* Deus te, credo, statim abominatus.
CAR. Minime. Verum Iaso quaedam, quae ipsum sequebatur,
Erubescibat: & Panacea sese avertebat,
Naribus compressis: nam thus ego non pedo.
MUL. Ipse autem Deus, *quid faciebat*? CAR. Ille certe nihil hoc curabat.
705 MUL. Dicis ergo rusticum esse hunc Deum?
CAR. Non certe, sed merdivorum. MUL. Hem scelus!
CAR. Post haec, me ipse etiam statim coöperiebam,
Timens. Ille autem circum circa, morbos
Inspiciens, ibat, omnes, modeste admodum.
710 Deinde puer ei e lapide mortariolum
Apponebat, & pistillum & capsulam.
MUL. E lapide? CAR. Non ipsam capsulam inquam.
MUL. At vero quomodo videbas, homo perditissime,
Quite coöpertum fuisse dicis? CAR. Per attritum meum pallium,
715 Nam non pauca certe habet foramina.
Primo itaque Neocliidi medicamentum
Ad illinendum *aptum* coepit parare, injectis

Allio-

frangere unum idemque verbum esse, sicut $\delta\eta\rho$ & $\phi\eta\rho$.
unde Latinum *Pera*.

vf. 696. Προσθήκη] Tertiae personae, ut infra etiam vf.

709. περιφέρειν. Sic $\beta\delta\epsilon\upsilon$ in Pace vf. 1182. ubi Scholia-
res: Ἀρτίμας, ἀντὶ τῷ βδδ' ὡς τὸ, ὃ δὲ βδδὲ ὕμνῳ ἔ

προσθήκην. Nimirum iste Pluti locus est, quem ibi dicit.

vf. 701. Ἰασώ] Conveniens filiae medici nomen ab
ἰάσμαι. Sicut & Παράκουα ab ἀϊόσμαι sano dicitur.

vf. 703. Οὐ λιβανωτῶν βδδω] Diodorus Comicus apud
Athenacum VI. parasitum faciens loquentem: ἐπιδὲν

δ' ἀποπρόδη μὲν τῷ κατακείμενῳ, πύρα προσά-
γων τ' ἵνα δὲ αὐτῷ φρεσῶν πόνον τὸ θυμίσμα τῶτο
λαμβάνει; Si autem pepederit cum aliquo accumbens, huic
admoventem nares oportet dicere: unde istud *thus*, sive *sus-*
simentum accipis?

vf. 704. Οὐ μὲ] Eadem in Ranis vf. 490.

vf. 717. Ἐνεχίσιπτος] *Coeptis*. Glossae: ἐγγεῖρα *conor*. In
Acharn. vf. 354. ἐγγεῖρα λέγειν. *Incipe dicere*. Vid. in Nu-

bilibus vf. 717.

Ibid. Κατακλάσιν] Quod illini potest, ut fiat empla-
strum:

- Σκορόδαν κεφαλὰς τρεῖς Τηνίων. ἔπειτ' ἔφρα
 Ἐν τῇ θυεῖα συμπαραμυγνύων ὄπον,
 720 Καὶ ῥῖνον· εἴτ' ὄξη δέμεν^Θ Σφηπίω,
 Κατεπλασεν αὐτῷ τὰ βλέφαρ' ἐκρέμας, ἵνα
 Ὀδυσσεύς μᾶλλον. ὁ δὲ κεκρυγῶς ἔβωον,
 Ἐφθύγ' ἀναίξας· ὁ δὲ θεὸς γαλάσας ἔφη·
 Ἐνταῦθα νῦν κέθησο καταπεπλασμέ^Θ,
 725 Ἴν' ἐπομνύμερον παύσω σε τ' ἐκκλησίας.
 ΓΥΝ. Ὡς Φιλόπολις πῖς ἔοδ' ὁ δαίμων, ἔ σοφός.
 ΚΑΡ. Μετὰ τῷτο τὰ Πλάτωνι παρεκθέζετο,
 Καὶ ᾠδῶν μὲν δὴ τ' κεφαλῆς ἐφήφατο·
 Ἐπειτα καθαρὸν ἡμιτόσιον λαβὼν,
 730 Τὰ βλέφαρα ἀδιέψισεν. ἡ Πανάκεια δὲ
 Κατεπέτασ' αὐτῷ τὴν κεφαλὴν Φοινικίδι,
 Καὶ πᾶν τὸ πρῶσωπον· εἶδ' ὁ θεὸς ἐπὶ ὤπυσεν.
 Ἐξηξάτιον ἐν δύο δρέκοντ' ἐκ τῶ νεῶν,
 Ὑπερφυεῖς τὸ μέγεθ^Θ. ΓΥΝ. Ὡ φίλοι θεοί.
 735 ΚΑΡ. Γέτα δ' ὑπὸ τῶν Φοινικίδ' ὑποδιώθ' ἡσυχῆ,
 Τὰ βλέφαρα ἀδιέλειπον, ὡς γε μοι δοκεῖν·
 Καὶ πρὶν σε κοτύλας ἐκπιεῖν οἷον δέχα,
 Ὁ Πλῆτ^Θ, ὦ δέσποιν', ἀνεστῆκε βλέπων·
 Ἐγὼ δὲ τὰ χεῖρ' ἀνεκρότησ' ὑφ' ἡδονῆς,
 740 Τὸν δεσπότην τ' ἡγεῖρον. ὁ θεὸς δ' ἄθιώς·
 Ἠφάνισεν αὐτόν, οἷτ' ὄφεις εἰς τὴν νεῶν.
 Οἱ δ' ἐγκυτακείμενοι παρ' αὐτῶν, πῶς δοκεῖς,
 Τὸν Πλῆτον ἡσπάζοντο, ἔ τ' ὑχθ' ὄλλιν·
 Ἐρηγῶρεσαν, ἕως διέλαμψεν ἡμέρα·
 745 Ἐγὼ δ' ἐπήνευ τ' θεὸν παντ' σφόδρα,
 Ὅτι βλέπειν ἐποίησε τὸ Πλῆτον ταχὺ,
 Τὸν δὲ Νεοκλείδην μᾶλλον ἐποίησεν τυφλόν.

ΓΥΝ.

strum: sic χρῆσιν ad unguendum aptum: πρὶν sive πρῶτον vel πρῶτον (u. πρῶτον γὰρ^Θ in Evangelio) ad bibendum. Vide etiam notata Clarissimo Barnejo ad Hippolytum Eurip. v. 515.

v. 718. Σκορόδαν] Haec sane non sunt ἅπια φάρμακα nec mitius collyrium est, quod eidem Neocliidi praefertur in Ecclef. v. 405. σκίρδ' ὁμῶς τρέφαντ' ὄπα, πρὶν μᾶλλον ἐμβάλλουσα τῷ Λακωνικῷ, σαυτῷ παραλείπει τὰ βλέφαρα τ' ἐσπίρας.

Ibid. Τηνίων] Tenos est insula inter Cycladas.

Ibid. Ἐφρα] Vid. supra v. 694.

v. 720. Δέμεν^Θ ὄξη] Verbum δέμεν^Θ ut πρὶν^Θ, δέμι, unde δέμοι ὑπεθεῖο, Glossac. Cujus perfectum δαιμίν^Θ ut πρὶν^Θ. Alexis: δαιμίνον ὄξη. quem locum citaverat Cl. Kusterus ex Athenaeo Lib. IV. cap. 21.

v. 723. Ἀναίξας] Ed. Farrei ἀνέξας. unde ἀνέξας lego. v. 724. Ἐνταῦθα νῦν κέθησο] Sic apud Homerum postquam Ulysses Irum probe contudisset plagis, dicit: ἐνταυθεῖ νῦν ἦσο. Et apud Aeschylum in Prometheus v. 82. ille qui Prometheus affixerat Caucaso Scythio, dicit ad eum: ἐνταῦθα νῦν ὄβριζε· quem imitatus est Comicus in Thesmoph. v. 1030. ubi Scythia dicit ad Minosochum, quem cruci affixerat: ἐνταῦθα νῦν οἰμάζεθ.

v. 727. Πλάτωνι] Sine dubio ὑποκριτικῶς pro Πλάτῳ & talis formae sunt apud nostrum δειλακρίων & γλίσχρον in Pace v. 193. nam Plutum a Plutone distingui patet vel ex Luciano in Timone, ubi Plutus ipse de Plutone loquens introducit: εἰδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ' ὁ Πλάτων ἀποστέλλε με παρ' αὐτῆς, ἀπὲ πλουτοδότης καὶ μεγαλόδοτος καὶ αὐτὸς αἶν. Et non Jupiter, sed Pluto mittit me ad illos, utroque qui

- Alliorum Teniorum tribus capitibus: deinde contudit *illa*
In mortario, admiscens gummi
- 720 Et scillam: his deinde aceto perfusis Sphettio
Oblevit ei palpebras extrorsum versas; ut
Crucietur magis. at ille vociferans atque clamans
Exiliens fugit. ipse autem Deus ridens dicebat:
Hic jam sede perlitus,
- 725 Ut mea opera desinas interesse concioni, possisque eam ejurare.
MUL. Quam amans reip. est ille Deus, & sapiens.
CAR. Postea Pluto affidebat.
Et primo quidem caput atrectavit:
Deinde puro sudario sumto
- 730 Palpebras circumabsterfit: Panacea vero
Obvelavit ei caput purpurea veste,
Et faciem totam. deinde Deus poppysmum edidit:
Profiliebant ergo duo serpentes e fano
Immani magnitudine. MUL. Dii boni!
- 735 CAR. Isti autem postquam purpuram tacite subiissent,
Palpebras circum lambebant, ut mihi quidem videbatur.
Et prius quam tu decem vini sextarios exhaurires,
Plutus, Hera mea, surrexit videns.
Ego autem plaudebam prae gaudio,
- 740 Herumque excitabam; at Deus statim
Abscondit se ipsique serpentes in fanum.
Qui autem juxta ipsum jacebant, (quantopere existimas)
Plutum amplexabantur, & nocte tota
Vigilabant, donec dies illucesceret.
- 745 Ego autem laudabam Deum vehementer,
Quod cito Plutum fecisset videntem,
Neoclidem autem magis fecisset caccum.

MUL.

qui etiam est divitiarum & magnorum munerum argitor.

vf. 729. Ημῶσιον] Scholiastes: οὐδαμῶς.
vf. 733. Δοκῆσιον] Hippocrates Epistola X. narrat,
per somnum sibi visum esse Aesculapium, quem serpen-
tes comitati sint: εἰποῖτο δὲ αὐτῷ, inquit, δράκοντες·
χρῆμα τι ἐπεβλῶν ὑπερβόες· sequebantur eum serpentes ingen-
tis magnitudinis. quorum verborum similitudinem cum
Comici verbis vel Neoclidis videre possit. Nimirum si
illae Epistolae sunt genuinae, Aristophanes Hippocra-
tem imitatus est; si autem supposititiae & recentioris
alicujus Sophistae, illarum auctor Aristophanem. Ver-
bum autem ἐξῆδ᾽ ἄτην quod in hoc versu occurrit, est ab
ἀϊτα quod & ἄτα scribitur, unde Fut. 1. ἄτα, aor. 1.
ἔτα. Ita autem scribendum non ut Edd. ἐξῆδ᾽ ἄτην.

vf. 737. Καὶ πρὶν οὖν] Hic etiam, ut supra, vf. 645.
tangit bibacitatem mulierculae.

vf. 739. Ἐγὼ δὲ] Videtur imitatus Euripidem in Sup-
plicibus vf. 720. ubi Nuntius itidem ut hic: ἐγὼ δὲ ἀν-
λάλαξα, ἀνώμαλῳ ἀμύμονι, κἀνούσα χεῖρας· Ego autem ex-
clamavi & exultavi & manus complōsi.

vf. 742. Πᾶς δοκῆσις] Est admirantis. Euripides in
Iphigenia Aulidis vf. 1562. κἀν τῷ δὲ Κάλχῳ, πᾶς δοκῆσις
χεῖρας, ἔρη· Tunc Calchas, quanto putas cum gaudio,
dixit. Noster in Nubibus vf. 882. κἀν τῷ σιδῶν Πατρά-
χῳ ἐποῖς, πᾶς δοκῆσις; In Acharn. vf. 24. εἴτα ἀστυνοῖς,
πᾶς δοκῆσις, ἐλθέσις ἀλλήλοισι.

vf. 744. δέλαμψεν] In Pace vf. 304. ἡμῶν γὰρ ἐξῆ-
λαμψεν.

H 2

EYN.

- ΓΥΝ. Ὅσω ἔχεις τ' διύαμιν, ὦ ἄξ' δέσποτα.
 Ἄταρ φράσον μοι, πῦρ ὅτ' ὁ Πλάτῳ. ΚΑΡ. Ἐρχεῖ.
 750 ἈΜ' ἦν αὖτ' αὐτὸν ὄχλῳ Ἰσχυροῦς ὄσῳ.
 Οἱ γὰρ δίκαιοι πρῶτον ἄντες, καὶ βίον
 ἔχοντες ὀλίγον, αὐτὸν ἠσπάζοντο, καὶ
 Ἐδέξινθ' ἅπαντες ὑπὸ τ' ἡδονῆς.
 Ὅσοι δ' ἐπλήθυν, ἔσιαν τ' εἶχον συχνίω,
 755 Οὐκ ἐκ δίκαια τ' βίον κεκλημένοι,
 Ὁφειδοῦσι μὴν, ἐσχυρῶταζόν τ' ἅμα.
 Οἱ δ' ἠκολούθησαν κητόπιν ἐτεφαιωμένοι,
 Γελῶντες, βυφημέντες. ἐκτυπέτο δὲ
 Ἐμβὰς γρόντων βύρηνμοις πρῶτασμασι.
 760 ἈΜ' εἰ, ἀπαξάπαντες ἐξ ἐνὸς λόγου
 Ὁρχεῖσθε, καὶ σκιρτᾶτε, καὶ χορδίζετε.
 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῖν εἰσιῖσιν ἀγέλει,
 Ὡς ἄλλοι τ' ὄσ' ἐνεστὶν ἐν τῷ θυλάκῳ.
 ΓΥΝ. Νῆ τ' Ἐκάτῳ, καὶ γῶγ' ἀναδῆσαι βέλομα.
 765 Εὐαγγέλια σ' ἐν κελαιωτῶν ὄσμαθ',
 Τοιαῦτ' ἀπαγγείλαντα. ΚΑΡ. Μὴ νῦν μέλλ' εἶ,
 Ὡς ἄνδρες ἐγγύς εἰσιν ἤδη τ' θυρῶν.
 ΓΥΝ. Φέρε νῦν, ἴδ' εἴσω κομίσω καταχύσματα
 Ὡσπερ νεανῆτοισιν ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
 770 ΚΑΡ. Ἐγὼ δ' ἀπαντήσά γ' ἐκείνοις βέλομα.

vf. 756. Ὁφειδοῦς] Antiphanes Comicus apud Athen. Lib. VI. εἰ δὲ δεινὸν ἐστὶ, προσφάτως μὲν ἀν' τύχῃ πολλῶν τισὶ ἰχθύος, συνάροστα τὰς ὄφεις τῶτον, σκυθροπάζονθ' ἡμῖν πρῶτασμαθ' ἐάν σαπρὸς δὲ, κομιδὴν παίζειν καὶ γὰρ ἄν. Annon flagitium est, si recentes quidem aliquis pisces vendat, eum contrabentem supercilia & tristem vultum prae se ferentem nos alloqui; si autem putres, eum oppido joculari & ridere? Vide notata ad Lyfistr. vf. 7.

vf. 758. Ἐκτυπέτο] Eutripides in Medea vf. 1181. ἅπαντα δὲ σῆμα πυκνοῖσιν ἐκλύπη δρομήμασι· ἵστα vero domus refrenabat frequentibus cursivationibus. E contrario

apud eundem in Oreste vf. 140. σῆμα, σῆμα, λεπτὸν ἰχθῶν· ἀξέσθλιος τὴν εἶτα· μὴ κλυπέτε, μὴδ' εἴσω κλυπέτε· tacite, tunc vestigium soleae ponite, ne strepitis, nec esto strepitus.

vf. 760. Ἐξ ἐνὸς λόγου] Ut ἐξ ἐνὸς κελύσμαθ'. item ἐξ ἐνὸς συνθήμαθ'. Videri possunt Notae meae ad Alciphronis Epist. 22. Libri I.

vf. 765. Εὐαγγέλια] „ Quod Comicus hoc loco dixit „ ἀναδῆσαι εὐαγγέλια· id infra Equit. vf. 644. vocat „ εὐαγγέλια σφραγῶν· id est ob nuntium lactum aliquem „ coronare. Ex notis Kusteri.

- MUL. Quantam habes potentiam, ô praepotens Deus!
Sed dic mihi, ubi est Plutus? CAR. Venit.
- 750 Verum circa eum erat ingens turba hominum.
Qui enim prius iusti fuerant, victumque
Habuerant modicum, ipsum amplexabantur
Salutabantque omnes cum gaudio;
Quicumque autem fuerant divites, opesque multas habuerant,
755 Et victum sibi injusta ratione acquisiverant,
Supercilia contrahebant, vultumque prae se ferebant tetricum.
Illi autem pone sequebantur, fertis redimiti,
Ridentes, bona verba dicentes. Perfonabat autem
Calceus senum in numerum compositis passibus euntium.
- 760 Sed eja omnes pariter uno ordine
Saltate, tripudiate, choreas ducite.
Nemo enim nobis domum ingressis nunciabit,
Farinam non inesse in sacco.
- MUL. Ego etiam, ita mihi Hecate propitia sit, volo coronare
765 Te ob laetum nuntium panum clibanariorum serie,
Qui talia nunciaveris. CAR. Ne jam cuncteris amplius,
Nam viri jam adsunt prope fores.
- MUL. Age nunc jam domum ingressa, afferam missilia
Tanquam recens emptis oculis.
- 770 CAR. Ego autem obviam procedere illis volo.

Ibid. Ὀσμῶν] Glossae: ὀσμῶν, series quasi catena
quaedam, fascis, congeries. In Lystrata vl. 650. ἔχουσ'
ἰσχυρῶν ὀσμῶν. In Ranis: ἕρπιδες ὀσμῶν ἀν' ἰσῶν.
vl. 768. Καταχύσματα] Missilia, erant feni, nuces &
alia bellaria, quibus spargebatur fervus in familiam re-
cens introductus, & illa diripiebant confervi. Istorum
missilium mentionem facit Demosth. Orat. I. in Step-
hanum: ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐκ ἄκρας τὴν διαπονην γῆρας,
καὶ ἡ τὰ καταχύσματα αὐτῷ κατέχευε τῷ ἡνικα ἰαυῶν,
ταύτη συνοικίῳν. At non dubitavit dominam ducere ux-
orem, & habere eam in matrimonio, quae ipsum missilibus

persudit tunc cum esset emptus (ubi forte leg. ἡ τὰ —
deinde τῶν) Solebant & aliis occasionibus sparfiones
missilium fieri, ut in Nuptiarum solennitatibus. Vid.
notata ad vl. 789. Est & κατάχυσμα culinarium in A-
vibus vl. 535.

vl. 769. Ὀφθαλμοῖς] Praeter expectationem, παρ' ὀφθαλμοῖν,
pro δόλοισι posuit ὀφθαλμοῖς. Intelligit autem Pluti
oculos; quos πωτῆτες vocat ex contrario; non enim
dant pecuniam pro oculis Pluti; verum Pluti oculi re-
stitutū pecuniam & opes ipsis dant.